

FISKERIDIREKTORATET

Landbaserte akvakulturanlegg

Rømmingsteknisk dokumentasjon for landbaserte akvakulturanlegg

Tilsyns- og miljøseksjonen i kyst- og havbruksavdelingen, mai 2021

Livet i havet – vårt felles ansvar

1. Innledning

Forskrift om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk trådte i kraft 1. januar 2018. Forskriften stiller blant annet krav om at nye anlegg skal prosjektertes etter krav i NS 9416 og at eksisterende anlegg innen 1. januar 2022 skal ha gjennomført en tilstandsanalyse og registrert en rømmingsteknisk rapport. Det skilles derfor mellom to typer anlegg: Anlegg som ble prosjektert før forskriften trådte i kraft (eksisterende anlegg) og anlegg som er prosjektert etter (nye anlegg).

2. Bakgrunn for ordningen

Blant de største miljøutfordringene til akvakulturnæringen er rømming av fisk, og det har lenge vært kjent at dette ikke bare er et problem for sjøbaserte anlegg. Drypprømminger, rømminger ved karkollaps og i forbindelse med leveranse av fisk har vært, og er fremdeles, et problem ved landbaserte akvakulturanlegg.

I 2009 nedsatte Standard Norge en arbeidsgruppe for å utarbeide en standard for tekniske krav for landbaserte akvakulturanlegg for fisk. I 2013 ble NS 9416 «*Landbaserte akvakulturanlegg for fisk: Krav til risikoanalyse, prosjektering, utførelse, drift, brukerhåndbok og produktdatablad*» ferdigstilt, og fra lanseringstidspunktet og frem til 2018 var denne frivillig å følge. Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) så at ordningen for sjøbaserte anlegg med tilsvarende standard innarbeidet i NYTEK-forskriften var en suksess. NFD ville derfor ha en lik ordning for landbaserte anlegg, og ba Fiskeridirektoratet om å foreslå hvordan NS 9416 kunne innlemmes i regelverket.

Fiskeridirektoratet sendte i 2016 på høring et forslag til forskrift om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk. Forskriften omhandler blant annet krav til prosjektering og utførelse av nye anlegg, krav til komponenter, og krav om at anlegg som ble prosjektert før forskriftens ikrafttredelse skulle levere en rømmingsteknisk rapport innen 1. januar 2022*.

**Fristen var opprinnelig 1. januar 2021, men ble endret til 1. januar 2022 ved endringsforskriften 19. oktober 2020. Begrunnelsene var blant annet at høringsfristen var utsatt, veilederen for tilstandsanalyse var forsinket, i tillegg til at ordningen var omfattende og næringen trengte lengre tid til å tilpasse seg.*

3. Eksisterende anlegg – Rømmingsteknisk rapport

For eksisterende anlegg skal den rømmingstekniske dokumentasjonen leveres innen 1. januar 2022. Akvakulturdrift uten gyldig rømmingsteknisk rapport etter denne datoen vil være ulovlig.

Det stilles krav til hva som skal sendes inn til Fiskeridirektoratet av rømmingsteknisk dokumentasjon, og hva som skal være oppdatert og tilgjengelig for tilsyn på lokaliteten, se tabellen under.

Rømmingsteknisk rapport - Krav til innhold og rapportering

	Innhold	Førstegangs-rapportering	Rapportering i driftsfasen	Dokumentasjons-type
Tilstandsanalyse	x	x	x	Dynamisk
Risikovurdering av drift og levering	x			
Vedlikeholdsplan	x			
Plantegning og prosessdiagram	x	x		Statisk
Geoteknisk vurdering	x	x		
Anleggets oppbygging og funksjon	x	x		

Merknader til tabellen:

- **Innhold:**

Den rømmingstekniske rapporten på lokaliteten. Oppdatert og tilgjengelig for tilsyn.

- **Førstegangsrapportering:**

Den rapporteringspliktige delen av den rømmingstekniske rapporten. Denne dokumentasjonen skal registreres og sendes inn til Fiskeridirektoratet på fastsatt skjema innen 1. januar 2022. Når dokumentasjonen er levert er anlegget innlemmet i ordningen.

- **Rapportering i driftsfasen:**

For anlegg som er innlemmet i ordningen er det kun tilstandsanalysen som skal leveres. Frekvensen for innlevering er bestemt av tilstandsgraden på den avdelingen eller fellesfunksjonen tilstandsanalysen gjelder for.

- **Dokumentasjonstype:**

Statiske dokumenter sendes kun inn ved førstegangsregistrering av den rømmingstekniske rapporten. Disse trengs kun å oppdateres og sendes inn på nytt hvis endringer ved lokaliteten tilsier dette. Dynamiske dokumenter er «levende» dokumentasjon på lokaliteten som må påregnes å oppdateres oftere.

- **Tilstandsanalyse:**

En sentral del av den rømmingstekniske rapporten er tilstandsanalysen. Denne skal avdekke avvik ved komponenter, avdelinger og fellesfunksjoner som må holdes et ekstra øye med i driftstiden, eller som straks må utbedres dersom avviket er alvorlig.

4. Nye anlegg, avdelinger og fellesfunksjoner – Rømmingsteknisk dokumentasjon

Nye anlegg, avdelinger og fellesfunksjoner kan tas i bruk når Fiskeridirektoratet har kvittert for mottak av dokumentasjonen. Det skjer gjennom registrering av dokumentasjon på skjema på Fiskeridirektoratets nettsider, og registrering av nye anlegg, avdelinger og fellesfunksjoner skjer fortløpende. Nye anlegg prosjekteres iht. NS 9416, som også er referansenivået for tilstandsanalysen. Et nytt anlegg trenger derfor ikke utføre noen tilstandsanalyse ved ferdigstillelse, fordi denne uansett ville resultert i beste tilstandsgrad, TG 0.

5. Både nye og eksisterende anlegg – Rapportering

Rapporteringen av rømmingsteknisk dokumentasjon gjøres på fastsatt skjema på Fiskeridirektoratets nettsider:

- [Eksisterende anlegg](#)
- [Nye anlegg, avdelinger og fellesfunksjoner](#)

6. Både nye og eksisterende anlegg – Driftsfasen

Når den rømmingstekniske dokumentasjonen er levert til Fiskeridirektoratet er anlegget, avdelingen eller fellesfunksjonen innlemmet i ordningen, og går da inn i en driftsfase. Dette gjelder både eksisterende anlegg og nye anlegg, nye avdelinger og nye fellesfunksjoner. I denne fasen følges vedlikeholdsplanen ved normal drift og utskiftninger av komponenter skjer i henhold til forskriften - det skal blant annet dokumenteres at nye komponenter tilfredsstillt krav i NS 9416. Endringer og utskiftninger logges fortløpende i en egen journal som også er tilgjengelig for tilsyn på lokaliteten. Innehaver har et ansvar for å påse at anlegget er i forsvarlig teknisk stand og at den rømmingstekniske dokumentasjonen er oppdatert og tilgjengelig på lokaliteten.

Det er tilstandsgraden ved avdelingen eller fellesfunksjonen som avgjør når neste rømmingsteknisk rapport skal leveres. Rapporteringsintervallet for rømmingsteknisk rapport i driftsfasen er gitt utfra hvilken tilstandsgrad avdelingen eller fellesfunksjonen har:

- TG 0 = 8 år
- TG 1 = 4 år
- TG 2 = 2 år
- TG 3 = Avdelingen eller fellesfunksjonen kan ikke benyttes til akvakultur

For nye anlegg skal det gjennomføres tilstandsanalyse og leveres rømmingsteknisk rapport innen åtte år etter at anlegget er tatt i bruk. For eksisterende anlegg løper tilstandsgradene fra 1. januar 2022.

FISKERIDIREKTORATET

Telefon: 55 23 80 00

E-post: postmottak@fiskeridir.no

Internett: www.fiskeridir.no

Livet i havet - vårt felles ansvar